

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСПОРТУ**

Кафедра економічної теорії

С.М. Приймук

ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ

Методичні вказівки по самостійному відпрацюванню матеріалів та написанню контрольних робіт з навчальної дисципліни для студентів
напряму підготовки «Менеджмент»
усіх форм навчання

Київ - 2013

УДК 330.101

Приймук С.М. Державне та регіональне управління: Методичні вказівки по самостійному відпрацюванню матеріалів та виконанню контрольних робіт з навчальної дисципліни для студентів напряму підготовки «Менеджмент» усіх форм навчання. – К.: ДЕДУТ, 2013 – 47 с.

Методичні вказівки допомагають студентам самостійно готуватися до занять з дисципліни «Державне та регіональне управління», спрямовані на отримання та закріплення знань. Наведена тематика самостійних робіт охоплює весь зміст тематичного плану навчальної дисципліни, що дає можливість ознайомитися з усіма напрямами розвитку державного та регіонального управління.

Для студентів вищих навчальних закладів залізничного транспорту економічних спеціальностей усіх форм навчання.

Методичні вказівки розглянуті й затверджені на засіданні кафедри (протокол № 8 від 19 квітня 2013 року) і на засіданні методичної комісії факультету (протокол № 9 від 25 травня 2013 року).

Укладачі: **С.М. Приймук**, кандидат історичних наук

Рецензенти: П.А. Швець, кандидат економічних наук, доцент;
О.Л. Рудченко, доктор економічних наук, професор;

ЗМІСТ

Вступ	4
-------------	---

1.	Завдання вивчення курсу «Державне та регіональне управління»	5
2.	Зміст дисципліни за темами.....	7
3.	Тематика самостійних занять та завдання для перевірки знань	9
4.	Мета, задачі і вимоги при написанні контрольної роботи.....	42
5.	Тематика контрольних робіт з дисципліни «державне та регіональне управління».....	47
	Список рекомендованої літератури та Інтернет-ресурси.....	49

ВСТУП

Вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління» сприятиме підвищення рівню загальноекономічної та управлінської підготовки студентів та спеціалістів, формуванню в них навичок науково-

аналітичного опрацюванню проблеми із позицій державних та регіональних інтересів.

До складу науки державного управління входять дві взаємопов'язані частини: теорія управління і мистецтво управління. Якщо теорія управління орієнтована, в основному, на відображення раціонального аспекту реальних систем управління, їх загальних закономірностей і моделей, то мистецтво управління визначається навичками, інтуїцією, здібностями людей, їх умінням творчо застосовувати управлінську науку в практиці з урахуванням конкретних особливостей функціонування об'єкта і суб'єкта державного управління.

Методологія державного управління.

Об'єктом дослідження науки державного управління є діяльність органів виконавчої влади.

Предметом науки державного управління є організація, форми і закономірності функціонування системи органів виконавчої влади.

Виходячи з об'єкта і предмета, основними напрямками досліджень науки державного управління визначають такі:

- а) теорія та історія державного управління;
- б) державна служба;
- в) механізми державного управління.

Державне управління як наука і як навчальна дисципліна має свої особливості. Як галузь науки – яка охоплює теоретичні дослідження проблем організації, становлення й розвитку державного управління, зокрема побудови й оптимального функціонування системи органів виконавчої влади. Як навчальна дисципліна - дає своїм слухачам знання принципів, функцій, методів і прийомів управління, організації державного апарату і державної служби, форм управлінської діяльності, державно-управлінських відносин.

Важливість цієї навчальної дисципліни визначається особливостями сучасного перехідного періоду в економіко-соціальному та управлінському житті країни. Програмою передбачається вивчення наукових основ, методів,

об'єктів, засобів та механізмів державного регулювання економіки. Основна увага приділяється аналізу практики регулювання відносин, між державними органами влади та регіональними, а також піднімаються на розгляд питання про взаємовідносини між державними та регіональними органами влади і приватним сектором економіки. Основна мета курсу полягає в тому, що потрібно сформувати у студентів сучасне мислення на основі спеціальних знань в галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття вмінь та формування компетенції, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»

Мета: формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття вмінь та формування компетенції, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

Завдання: вивчення дисципліни сприятиме формуванню сучасного економічного мислення, виробленню навичок у застосуванні форм і методів державного та регіонального управління у майбутній практичній діяльності.

У процесі вивчення навчальної дисципліни студент має опанувати відповідну сукупність знань, вмінь та навичок, які повинні сприяти загально професійній підготовці майбутніх спеціалістів і забезпечити належне виконання ним покладених завдань у сфері управління, але для цього він повинен знати і розуміти наступне:

- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної та регіональної політики;
- закономірності управління на державному та регіональному рівнях;
- особливості державного управління в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях;
- методичні та організаційні основи управлінням розвитку суспільства;
- існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему та структуру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також розкриття їх компетенції;
- законодавчі та нормативно правові засади діяльності органів державної влади та органів
- концептуальні засади реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади державного та регіонального управління.

ТЕМА 1. Предмет і метод Державного та регіонального управління.

Тракується предмет Державного та регіонального управління, методи досліджень і функції дисципліни. Розкриваються основи теорії державного та регіонального управління. Розглядаються основні теорії та концепції історії становлення та розвитку державного та регіонального управління в Україні. Мета і завдання курсу вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління».

Тема 2 Поняття державної влади та теорії державного управління.

Розглядається історичне становлення державного та регіонального

управління в суспільстві, його подальша еволюція. Вивчається ознаки та принципи зародження і розвитку державної влади та державного управління. Розглядаються та аналізуються принципи командно адміністративні системи державного управління їх порівняльна характеристика та недоліки.

ТЕМА 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку
Основна увага приділяється розкриттю та висвітленню основних методів державного управління їх класифікації та господарському розвитку. Державне управління в фінансово-економічній галузі, промисловості та сільському господарстві, а також на транспорті процеси еволюції та реформування. Адміністративна реформа її труднощі та недоліки в Україні.

ТЕМА 4. Роль різних гілок влади в процесі державного управління суспільств європейської цивілізації. Розглядаються управлінський вплив держави на розвиток соціально-економічних відносин, та взаємодія при цьому різних гілок влади в країнах Західної Європи і України. Проводиться порівняльний аналіз історичних процесів формування та розвитку державного та регіонального управління в країнах Західної Європи та країнах колишнього СРСР.

ТЕМА 5. Державне управління на регіональному рівні кінець ХХ - початок ХХІ ст. Здійснюється огляд розвитку та зародження регіонального управління та органів самоврядування їх вплив на розвиток і популяризації вільних економічних зон, розвиток господарської діяльності на регіональному рівні. Взаємодія між органами влади. Основні принципи побудови органів державної влади, система підпорядкування. Органи самоврядування їх історичний аналіз розвитку та становлення. Магдебурзьке право.

ТЕМА 6. Класифікація методів державного та регіонального управління. Розглядаються основні критерії класифікації методів управління історичні умови виникнення і загальна характеристика, еволюція, передумови її трансформації. Основні критерії класифікації методів управління. Організаційно-розпорядчі методи. Економічні методи. Правові методи.

Соціально-психологічні методи. Розкриваються поняття взаємодії всіх методів державного управління їх суть та порівняльна характеристика, аналізуються принципи побудови і класифікації методів на прикладі країн Європейського союзу.

ТЕМА 7. Центральні органи виконавчої влади, процес становлення та розвитку період 1991-2013рр. Досліджується формування і становлення органів виконавчої влади під час проголошення Української незалежності.

ТЕМА 8. Регіональні органи державного управління. Приділяється увага особливості розвитку і становлення регіональних органів управління в Україні, а також основні напрями еволюції, співдружності, взаємодії з міжнародними організаціями в галузі розвитку регіонального управління. Приділяється увага суспільно-економічній думці в дореформений період,

Змістовий модуль II. Менеджмент органу державної влади.

ТЕМА 9. Місцеве самоврядування та його особлива роль в державному управлінні. Розглядаються проблеми соціально-економічного розвитку місцевого самоврядування, та їх відображення проблем становлення українського самоврядування, формування місцевих бюджетів в управлінських теоріях вітчизняних науковців. Здійснюється огляд та аналіз вирішення проблем самоврядування на прикладах Європейських країн світу.

ТЕМА 10. Внутрішня структура, організація та управління органів державної влади. Здійснюється загальна характеристика інститутів державної влади. Розкриваються питання щодо основних етапів розвитку, теорій державної влади її функції будівництво вертикалі державного управління. Реформування внутрішньої організації та нові пріоритети розвитку управління органу державної влади.

ТЕМА 11. Державна служба в Україні. Акцентується увага на основних тенденціях розвитку державної служби та її класифікація. Поняття державний службовець в Україні, та взаємодія органів державної влади з

громадськістю через СМІ. Розглядаються поняття та принципи будівництва державної служби в Україні. Аналізуються діяльність державної служби в країнах Західної Європи та України. Адміністративна реформа її нові пріоритети та причини невдачі її проведення в Україні.

ТЕМА 12. Ефективність державного управління. Менеджмент та маркетинг державного управління. Розглядаються основні теорії ефективності та менеджменту управлінців. Акцентується увага на основних тенденціях розвитку маркетингових досліджень в галузі державного та регіонального управління. Система економічних методів державного управління та сукупність взаємопов'язаних типових економічних методів. Розглядаються економічні методи державного управління, а саме: індикативне планування та цільові державні програми, державне регулювання, грошово-кредитна та фінансова політика, захист і заохочення конкуренції, антимонопольна політика, вплив на ринкове ціноутворення оподаткування доходів підприємств, організацій та особистих доходів громадян, економічне стимулювання.

Тема 13 Відносини органів публічної влади в системі управління. Взаємодія всіх гілок державної та регіональної влади з СМІ та прозорість у взаємовідносинах між владою та громадськістю в Україні. Розвиток системи державного та регіонального управління. Прозорість та доступність інформації, звіти перед громадськістю, взаємодія всієї гілок державної та регіональної влади. Розвиток органів самоврядування та їх вплив на всю управлінську ланку в Україні.

3. ЗАГАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ТА ЛОГІКА КУРСУ «ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади державного та регіонального управління.

ТЕМА 1. Предмет і метод Державного та регіонального управління.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Назвіть предмет і функції державного та регіонального управління.
2. Яке місце курсу «Державне та регіональне управління» в системі економічних знань?
3. Під впливом яких факторів змінювалися погляди і концепції теоретичних надбань сучасних управлінців?
4. Назвіть основні етапи та особливості періодизації історії становлення державного управління.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Яке співвідношення держави та суспільства:
  - а) між цими поняттями немає суттєвої різниці;
  - б) держава є організаційною формою структурно складного суспільства;
  - в) держава завжди відіграє деструктивну роль та завжди підвищується над суспільством
  - г) дані поняття не мають нічого спільного
2. Обов'язковою функцією держави серед зазначених є:
  - а) грошова одиниця;
  - б) столиця;
  - в) оподаткування
3. Яку теорію виникнення держави описує вираз: «походження держави і права пояснюється властивостями людської психіки, необхідністю одних владарювати, а інших – підкорятися, усвідомлення залежності»?
  - а) органічна;
  - б) психологічна;
  - в) космічна
4. Специфічна професійна діяльність людини спрямована на отримання та здійснення державної влади –
  - а) державна служба;
  - б) політика;
  - в) влада

5. Комплекс загальнотеоретичних принципів, логічних та спеціальних наукових методів дослідження основних закономірностей державно-правових явищ
- а) ідеологія;
  - б) методологія;
  - в) онтологія
6. Політико-правовий зв'язок людини і держави, що встановлює їх взаємні права та обов'язки – це:
- а) політика;
  - б) громадянство;
  - в) населення
7. Верховенство влади на всій території –
- а) держава;
  - б) політика;
  - в) немає правильної відповіді
8. На думку вчених-істориків право та держава виникли:
- а) 2 тис. років тому;
  - б) 5 тис. років тому;
  - в) немає правильної відповіді
9. Яке з понять пропущене у виразі: «Розкрити ... держави – означає виявити те головне, що обумовлює його об'єктивну необхідність в суспільстві»:
- а) механізм;
  - б) завдання;
  - в) сутність
10. Обов'язкові платежі на користь держави, що забезпечують нормальне функціонування та розвиток держави та суспільства
- а) стягнення;
  - б) штраф;
  - в) податки

ЛІТЕРАТУРА

1. Анимица Е.Г., Тертышный А.Г. Основы государственного управления: Учеб. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 208 с.
2. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: Курс лекций. – К.: Юрид. лит., 1997. – 400 с.
3. Біленчук П.Д. та ін. Місцеве самоврядування в Україні: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2000. – 304 с.
4. Быстренко В.И. История государственного управления и самоуправления в России: Учеб. пособие. – М.: ИНФРА-М; Новосибирск, 1997. – 92 с.
5. Васильев В.И. Местное самоуправление: Учеб. и науч.-практ. пособие. М., 1999. – 453 с.

Тема 2 Поняття державної влади та теорії державного управління

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Розкрити суть теорії державного управління?
2. Державне управління, як системне суспільне явище.
3. Соціальна природа поняття «державне управління»
4. Структура державного адміністрування
5. Сутність сучасної держави

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Назвіть теорію, яка пов'язує виникнення держави із суспільною еволюцією: від сім'ї (родини) до громади і до держави:
а) теологічна; б) патріархальна;
в) договірна

2. Якими є типи держав за формою держави (правлінням, устроєм, режимом):
- а) економічна;
  - б) моністична;
  - в) немає правильної відповіді
3. Спосіб формування та функціонування вищих органів державної влади:
- а) державне правління;
  - б) державний устрій;
  - в) немає правильної відповіді
4. Яку форму правління характеризує така ознака: уряд формується та відповідальний перед парламентом:
- а) парламентська монархія;
  - б) парламентська республіка;
  - в) президентсько-парламентська республіка.
5. Якими є ознаки федеративної держави:
- а) наявність політичної свідомості;
  - б) дуалістичний характер системи нормативно-правових актів;
  - в) наявність власної системи органів законодавчої, виконавчої та судової влади у складових частинах держави
6. Попит на чинники виробництва пред'являють
- а) споживачі
  - б) підприємці
  - в) споживачі і підприємці
7. Пропозиція землі за ступенем еластичності є.
- а) еластичною
  - б) абсолютно еластичною
  - в) абсолютно нееластичною
8. Амортизація служить для.
- а) формування страхового фонду
  - б) формування резервного фонду

- в) відшкодування інвестиційних витрат
- г) відшкодування зносу фізичного капіталу

9. Реальна заробітна плата визначається:

- а) рівнем цін на товари і послуги
- б) угодою між працівником і працедавцем
- в) готівкою у споживача

10. Основні джерела інфляції пропозиції:

- а) зростання сукупного попиту
- б) зростання витрат при виробництві продукції
- г) зростання грошової маси

ЛІТЕРАТУРА

1. Гурне Б. Державне управління. – К.: Основи, 1993. – 165 с.
2. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. праць / Кол. авт. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 224 с.
3. Державне управління та адміністративне право в сучасній Україні: актуальні проблеми реформування. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 50 с.
4. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монографія / Кол. авт.: За ред. О.Ю. Оболенського. – Хмельницький: Поділля, 1999. – 570 с.
5. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація/ Відп. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 1997.- 488с.

ТЕМА 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Основні риси держави, категорія влади, державна влада
2. Поняття державно-владного механізму його управління та функції
3. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального механізму
4. Моделі державного та регіонального управління

5. Історичний досвід в питанні розвитку управління державними процесами

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ

1. Спосіб формування та функціонування вищих органів державної влади:
  - а) державне правління;
  - б) державний устрій;
  - в) немає правильної відповіді
2. Виплати по безробіттю є..
  - а) елементом дискреційної фіскальної політики
  - б) елементом автоматично вбудованих стабілізаторів
  - в) елементом трансфертної політики
3. Грошово-кредитна політика здійснюється.
  - а) державою
  - б) Центральним банком
  - в) економічними суб'єктами
4. Теорія управління ризиками передбачає, що загальна економічна рівновага системи залежить від трьох класів ризику:
  - а) грошового, інвестиційного, споживчого
  - б) економічного, соціально-політичного, фіскально-монетарного
  - в) фіскально-монетарного, бюджетного, валютного
5. Безробіття...
  - а) завжди має позитивний сенс
  - б) має позитивний сенс при циклічному безробітті
  - в) завжди має негативний сенс
  - г) має позитивний сенс при структурному безробітті.
6. Що визначається найвищою соціальною цінністю відповідно до Конституції України:
  - а) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека, її умови життя та добробут;

- б) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність;
- в) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека;
- г) людина, її життя і здоров'я, добробут і соціальний розвиток.

7. Відповідно до Конституції України зміст і спрямованість діяльності держави визначаються:

- а) правами і свободами людини та їх гарантіями;
- б) економічним та соціальним станом держави;
- в) конкурентоздатністю держави на світовому ринку;
- г) економічним та соціальним станом держави і населення країни.

8. Носієм суверенітету в Україні є:

- а) система органів державної влади;
- б) Верховна Рада України;
- в) народ.

9. У якій формі не може існувати привітизація?

- а) народна
- б) мала
- в) державна
- г) велика

10. Економічні і фінансові санації передбачають:

- а) технічне переозброєння і реконструкцію підприємства
- б) проведення ринкових досліджень і інвестування грошових коштів
- в) нормалізацію дебіторської і кредиторської заборгованості, заходи

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуров Б.А. Державне управління. – К.: Основи, 2006. – 185 с.
2. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. праць / Кол. авт. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 224 с.
3. Державне управління та адміністративне право в сучасній Україні: актуальні проблеми реформування. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 50 с.

4. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монографія / Кол. авт.: За ред. О.Ю. Оболенського. – Хмельницький: Поділля, 1999. – 570 с.

5. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація/ Відп. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 1997.- 488с.

ТЕМА 4. Роль різних гілок влади в процесі державного управління суспільств європейської цивілізації.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Соціальна політика в питанні управління державою
2. Система організації публічної влади
3. Законодавча влада в системі державного управління
4. Основні напрямки регіонального управління
5. Вплив органів державної влади на фінансове управління
6. Взаємодія і розвиток законодавчої та виконавчої влади.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. За що відповідає монетарна політика?
  - а) Грошові кошти і бюджет
  - б) Податки і бюджет
  - в) Кредити і бюджет
  - г) Грошові кошти і кредити
2. Держава не відповідає за:
  - а) Фіскальну політику
  - б) Монетарну політику
  - в) Внутрішню торгівлю
  - г) Розподіл доходів
3. Знайти не правильну відповідь. Методи регулювання розділяються на:
  - а) Прямі і Непрямі

в) Внутрішньо економічне регулювання

г) Зовнішньоекономічне регулювання

4. Правильно доповните твердження.

«Додаткова вартість – це різниця між . »

а) вартістю товару і робочої сили.

б) вартістю і собівартістю.

в) доданою вартістю капіталу і собівартістю.

г) виручкою і робочою силою.

5. Скільки існує способів роздержавлення?

а) 3

б) 4

в) 5

г) багато

6. Збір грошових коштів для реалізації конкретних проектів та програм громадських організацій, творчих об'єднань, некомерційних установ, окремих підприємців і т.д. позначено терміном:

а) франчайзинг;

б) фандрейзинг;

в) форфейтинг;

г) бенчмаркінг.

7. Економічна теорія бюрократії припускає, що державні організації поводяться як:

а) максимізатори бюджету;

б) мінімізатори бюджету;

в) оптимізатори бюджету;

г) спонсори бюджету.

8. Службовий етикет – це:

1) прагнення бути приємним і корисним;

2) форма взаємовідносин між людьми, сутність яких - доброзичливість, бажання добра іншій людині;

3) це загальноприйняті правила соціальної поведінки у професійному спілкуванні в конкретній організації;

4) глибока повага до інтересів та почуттів інших співпрацівників.

9. Назвіть основні принципи, які допомагають досягти успіху у діяльності державного службовця:

1) пунктуальність, конфіденційність, доброзичливість, увага до оточуючих, зовнішній вигляд, грамотність;

2) пунктуальність, конфіденційність, коректність, тактовність;

3) доброзичливість, увага до оточуючих, зовнішній вигляд, грамотність;

4) люб'язність, делікатність, коректність.

10. Підберіть до словосполучення «державна служба» синонімічний відповідник:

1) комерційна сфера;

2) бюджетна сфера;

3) приватна сфера;

4) адміністративна сфера.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: / За ред. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 224 с.

2. Державне управління та адміністративне право в сучасній Україні: актуальні проблеми реформування. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 50 с.

3. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монографія / Кол. авт.: За ред. О.Ю. Оболенського. – Хмельницький: Поділля, 1999. – 570 с.

4. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація/ Відп. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 1997.- 488с.

Тема 5 Державне управління на регіональному рівні.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Умови вирішення проблеми молодіжного безробіття.
2. Світові теорії управління.
3. Актуальні проблеми державного управління системою охорони здоров'я в Україні та шляхи їх вирішення.
4. Органи самоврядування.
5. Шляхи вдосконалення системи підвищення кваліфікації та перепідготовки державних службовців.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Яке співвідношення держави та суспільства:
  - а) між цими поняттями немає суттєвої різниці;
  - б) держава є організаційною формою структурно складного суспільства;
  - в) держава завжди відіграє деструктивну роль та завжди підвищується над суспільством
  - г). дані поняття не мають нічого спільного
2. Обов'язковою функцією держави серед зазначених є:
  - а) грошова одиниця;
  - б) столиця;
  - в) оподаткування
3. Яку теорію виникнення держави описує вираз: «походження держави і права пояснюється властивостями людської психіки, необхідністю одних владарювати, а інших – підкорятися, усвідомлення залежності»?
  - а) органічна;
  - б) психологічна;
  - в) космічна
4. Специфічна професійна діяльність людини спрямована на отримання та здійснення державної влади –

- а) державна служба;
  - б) політика;
  - в) влада
5. Комплекс загальнотеоретичних принципів, логічних та спеціальних наукових методів дослідження основних закономірностей державно-правових явищ
- а) ідеологія;
  - б) методологія;
  - в) онтологія
6. Політико-правовий зв'язок людини і держави, що встановлює їх взаємні права та обов'язки – це:
- а) політика;
  - б) громадянство;
  - в) населення
7. Верховенство влади на всій території –
- а) держава;
  - б) політика;
  - в) немає правильної відповіді
8. На думку вчених-істориків право та держава виникли:
- а) 2 тис. років тому;
  - б) 5 тис. років тому;
  - в) немає правильної відповіді
9. Яке з понять пропущене у виразі: «Розкрити ... держави – означає виявити те головне, що обумовлює його об'єктивну необхідність в суспільстві»:
- а) механізм;
  - б) завдання;
  - в) сутність
10. Обов'язкові платежі на користь держави, що забезпечують нормальне функціонування та розвиток держави та суспільства

- а) стягнення;
- б) штраф;
- в) податки

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В.Л., Федосов В.М. Запорізька Січ як український феномен. – К.: Заповіт, 1995.- 168с.
2. Анимица Е.Г., Тертышный А.Г. Основы местного самоуправления: Учеб. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 208 с.
3. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: Курс лекцій. – М.: Юрид. лит., 1997. – 400 с.
4. Біленчук П.Д. та ін. Місцеве самоврядування в Україні: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2000. – 304 с.

Тема 6 Регіональні органи державного управління.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Концептуальний аналіз закону «Про місцеве самоврядування в Україні».
2. Принцип відкритості в державному та регіональному управлінні.
3. Концептуальний аналіз Конституції України.
4. Принцип демократизму в управлінні.
5. Принципи відповідальності в державному та регіональному управлінні

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Назвіть теорію, яка пов'язує виникнення держави із суспільною еволюцією: від сім'ї (родини) до громади і до держави:
  - а) теологічна; б) патріархальна;
  - в) договірна

2. Якими є типи держав за формою держави (правлінням, устроєм, режимом):
- а) економічна;
  - б) моністична;
  - в) немає правильної відповіді
3. Спосіб формування та функціонування вищих органів державної влади:
- а) державне правління;
  - б) державний устрій;
  - в) немає правильної відповіді
4. Яку форму правління характеризує така ознака: уряд формується та відповідальний перед парламентом:
- а) парламентська монархія;
  - б) парламентська республіка;
  - в) президентсько-парламентська республіка.
5. Якими є ознаки федеративної держави:
- а) наявність політичної свідомості;
  - б) дуалістичний характер системи нормативно-правових актів;
  - в) наявність власної системи органів законодавчої, виконавчої та судової влади у складових частинах держави
6. Попит на чинники виробництва пред'являють
- а) споживачі
  - б) підприємці
  - в) споживачі і підприємці
7. Пропозиція землі за ступенем еластичності є.
- а) еластичною
  - б) абсолютно еластичною
  - в) абсолютно нееластичною
8. Амортизація служить для.
- а) формування страхового фонду
  - б) формування резервного фонду

- в) відшкодування інвестиційних витрат
  - г) відшкодування зносу фізичного капіталу
9. Реальна заробітна плата визначається:
- а) рівнем цін на товари і послуги
  - б) угодою між працівником і працедавцем
  - в) готівкою у споживача
10. Основні джерела інфляції пропозиції:
- а) зростання сукупного попиту
  - б) зростання витрат при виробництві продукції
  - г) зростання грошової маси

ЛІТЕРАТУРА

5. Андрущенко В.Л., Федосов В.М. Запорізька Січ як український феномен. – К.: Заповіт, 1995.- 168с.
6. Анимица Е.Г., Тертышный А.Г. Основы местного самоуправления: Учеб. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 208 с.
7. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: Курс лекцій. – М.: Юрид. лит., 1997. – 400 с.
8. Біленчук П.Д. та ін. Місцеве самоврядування в Україні: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2000. – 304 с.

Тема 7 Центральні органи виконавчої влади.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Шляхи протидії маніпуляції свідомістю населення з боку під час виборчих компаній в Україні.
2. Шляхи вдосконалення механізмів державного управління екологічною сферою в умовах обмежених ресурсів в Україні.
3. Шляхи вдосконалення механізмів державного управління гуманітарною сферою регіону.
4. Умови подолання бідності на регіональному рівні.

5. Механізм реалізації регіональних освітніх програм: шляхи вдосконалення.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Що визначається найвищою соціальною цінністю відповідно до Конституції України:

- а) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека, її умови життя та добробут;
- б) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність;
- в) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека;
- г) людина, її життя і здоров'я, добробут і соціальний розвиток.

2. Відповідно до Конституції України зміст і спрямованість діяльності держави визначаються:

- а) правами і свободами людини та їх гарантіями;
- б) економічним та соціальним станом держави;
- в) конкурентноздатністю держави на світовому ринку;
- г) економічним та соціальним станом держави і населення країни.

3. Носієм суверенітету в Україні є:

- а) система органів державної влади;
- б) Верховна Рада України;
- в) народ.

4. У якій формі не може існувати приватизація

- а) народна
- б) мала
- в) державна
- г) велика

5. За що відповідає фіскальна політика?

- а) Грошові кошти і бюджет
- б) Податки і бюджет
- в) Кредити і бюджет
- г) Грошові кошти і кредити

6. За що відповідає монетарна політика?

- а) Грошові кошти і бюджет
  - б) Податки і бюджет
  - в) Кредити і бюджет
  - г) Грошові кошти і кредити
7. Держава не відповідає за:
- а) Фіскальну політику
  - б) Монетарну політику
  - в) Внутрішню торгівлю
  - г) Розподіл доходів
8. Знайти не правильну відповідь. Методи регулювання розділяються на:
- а) Прямі і Непрямі
  - в) Внутрішньо економічне регулювання
  - г) Зовнішньоекономічне регулювання
9. Правильно доповните твердження.
«Додаткова вартість – це різниця між . »
- а) вартістю товару і робочої сили.
  - б) вартістю і собівартістю.
  - в) доданою вартістю капіталу і собівартістю.
  - г) виручкою і робочою силою.
10. Скільки існує способів роздержавлення?
- а) 3
  - б) 4
  - в) 5
  - г) багато

ЛІТЕРАТУРА

1. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація/ Відп. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 1997.- 488с.
2. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: Монографія. – К.: УАДУ, 2009. – 448 с.

3. Децентралізація державного управління: досягнення та невдачі місцевих влад. – Донецьк, 2008. – 177 с.
4. Європейські принципи державного управління. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 52 с.
5. Емельянов Н.А. Местное самоуправление: генезис и тенденции развития: Монография. – Москва – Тула; ТИГИМУС, 1997. –814 с.

Тема 8 Центральні та регіональні органи державного управління.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Основні риси держави, категорія влади, державна влада
2. Поняття державно-владного механізму його управління та функції
3. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального механізму
4. Моделі державного та регіонального управління
5. Історичний досвід в питанні розвитку управління державними процесами

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Збір грошових коштів для реалізації конкретних проектів та програм громадських організацій, творчих об'єднань, некомерційних установ, окремих підприємців і т.д. позначено терміном:
  - а) франчайзинг;
  - б) фандрейзинг;
  - в) форфейтинг;
  - г) бенчмаркінг.
2. Економічна теорія бюрократії припускає, що державні організації поводяться як:
  - а) максимізатори бюджету;

- б) мінімізатори бюджету;
- в) оптимізатори бюджету;
- г) спонсори бюджету.

3. Службовий етикет – це:

- 1) прагнення бути приємним і корисним;
- 2) форма взаємовідносин між людьми, сутність яких - доброзичливість, бажання добра іншій людині;
- 3) це загальноприйняті правила соціальної поведінки у професійному спілкуванні в конкретній організації;
- 4) глибока повага до інтересів та почуттів інших співпрацівників.

4. Назвіть основні принципи, які допомагають досягти успіху у діяльності державного службовця:

- 1) пунктуальність, конфіденційність, доброзичливість, увага до оточуючих, зовнішній вигляд, грамотність;
- 2) пунктуальність, конфіденційність, коректність, тактовність;
- 3) доброзичливість, увага до оточуючих, зовнішній вигляд, грамотність;
- 4) люб'язність, делікатність, коректність.

5. Підберіть до словосполучення «державна служба» синонімічний відповідник:

- 1) комерційна сфера;
- 2) бюджетна сфера;
- 3) приватна сфера;
- 4) адміністративна сфера.

6. Комплекс загальнотеоретичних принципів, логічних та спеціальних наукових методів дослідження основних закономірностей державно-правових явищ

- а) ідеологія;
- б) методологія;
- в) онтологія

7. Перші держави виникли:

- а) в Австралії;
  - б) на території Європи;
  - в) немає правильної відповіді
8. Політико-правовий зв'язок людини і держави, що встановлює їх взаємні права та обов'язки – це:
- а) політика;
  - б) громадянство;
  - в) населення
9. Верховенство влади на всій території держави
- а) держава;
  - б) політика;
  - в) немає правильної відповіді
10. На думку вчених-істориків право та держава виникли:
- а) 2 тис. років тому;
  - б) 5 тис. років тому;
  - в) немає правильної відповіді

ЛІТЕРАТУРА

1. Оболонский А.В. На государственной службе: бюрократия в старой и новой России: Очерк. – М.: Ин-т гос-ва и права. РАН, 1997. – 32 с.
2. Підвищення ефективності державного управління: стан, перспективи та світовий досвід / За ред. В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 220 с.
3. Райт Г. Державне управління: Пер. з англ. – К.: Основи, 1994.- 192с.
4. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи / Під ред. В.В. Цветкова. – К.: Оріяни, 1998. – 364 с.
5. Удовик С. Государственность Украины: истоки и перспективы. – К.: Ваклер, Альтерпрес, 1999. – 208 с.
6. Українське державотворення: не витребуваний потенціал: Слов. - довід. / О.М. Мироненко, Ю.І. Римаренко, Б.І. Усенко, В.А. Чехович; За ред. О.М. Мироненка. – К.: Либідь, 1997.- 560с.

Модуль 2 Менеджмент органу державної влади.

Тема 9 Місцеве самоврядування та його особлива роль в державному управлінні.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Основні риси держави, категорія влади, державна влада
2. Поняття державно-владного механізму його управління та функції
3. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального механізму
4. Моделі державного та регіонального управління
5. Історичний досвід в питанні розвитку управління державними процесами

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Верховенство влади на всій території держави
  - а) держава;
  - б) політика;
  - в) немає правильної відповіді
2. На думку вчених-істориків право та держава виникли:
  - а) 2 тис. років тому;
  - б) 5 тис. років тому;
  - в) немає правильної відповіді
3. Яке з понять пропущене у виразі: «Розкрити ... держави – означає виявити те головне, що обумовлює його об'єктивну необхідність в суспільстві»:
  - а) механізм;
  - б) завдання;
  - в) сутність
4. Обов'язкові платежі на користь держави, що забезпечують нормальне функціонування та розвиток держави та суспільства –
  - а) стягнення;
  - б) штраф;

в) податки

5. Відокремлена кордонами частина земної кулі, на яку поширюється суверенітет держави і у межах якої населення перетворюється на громадян –

а) країна;

б) територія;

в) анклав

6. Суверенітет всередині держави полягає в:

а) в незалежності її в сфері взаємовідносин з іншими державами;

б) в забезпеченні та підтриманні цивілізованого правопорядку всередині держави та на світовій арені;

в) в недопущенні втручання у внутрішні справи ззовні

7. Хто з названих осіб був прихильником класово-економічної теорії?

а) К. Маркс;

б) Г. Спенсер;

в) Г. Гроцій

8. Теорія держави та права є -

а) міжгалузєвою юридичною наукою;

б) галузєвою юридичною наукою;

в) політико-правовою наукою

9. Предметом теорії держави та права є -

а) загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави та права, їх сутність;

б) закономірності розвитку та функціонування суспільства;

в) дослідження конкретної сфери державного життя та конкретні галузі права

11. Відносини залежності між людьми, в яких одні можуть здійснювати свою волю, нав'язуючи її іншим –

а) політика;

б) влада;

в) немає правильної відповіді

12. Назвіть теорію, яка пов'язує виникнення держави із суспільною еволюцією: від сім'ї (родини) до громади і до держави:

- а) теологічна;
- б) патріархальна;
- в) договірна

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. праць / Кол. авт. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 224 с.
2. Державне управління та адміністративне право в сучасній Україні: актуальні проблеми реформування. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 50 с.
3. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монографія / Кол. авт.: За ред. О.Ю. Оболенського. – Хмельницький: Поділля, 1999. – 570 с.
4. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація/ Відп. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 1997.- 488с.
5. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: Монографія. – К.: УАДУ, 1997. – 448 с.
6. Децентралізація державного управління: досягнення та невдачі місцевих влад. – Дн-ськ, 1998. – 177 с.
7. Європейські принципи державного управління. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 52 с.

Тема 10 Внутрішня організація та управління органу державної влади.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Застосування методів державного управління в умовах становлення демократичного суспільства.
2. Функції державного управління як відображення сутності, завдань і цілей держави.

3. Сутність та значення загальних функцій державного управління.
4. Спеціальні функції державного управління.
5. Стратегічне управління та планування як найважливіші складові державного управління.
6. Прямий адміністративний та непрямий регулюючий вплив державної влади на процеси суспільного розвитку.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Обов'язкові платежі на користь держави, що забезпечують нормальне функціонування та розвиток держави та суспільства –
  - а) стягнення;
  - б) штраф;
  - в) податки
2. Відокремлена кордонами частина земної кулі, на яку поширюється суверенітет держави і у межах якої населення перетворюється на громадян –
  - а) країна;
  - б) територія;
  - в) анклав
3. Суверенітет всередині держави полягає в:
  - а) в незалежності її в сфері взаємовідносин з іншими державами;
  - б) в забезпеченні та підтриманні цивілізованого правопорядку всередині держави та на світовій арені;
  - в) в недопущенні втручання у внутрішні справи ззовні
4. Хто з названих осіб був прихильником класово-економічної теорії?
  - а) К. Маркс;
  - б) Г. Спенсер;
  - в) Г. Гроцій
5. Теорія держави та права є -
  - а) міжгалузевою юридичною наукою;
  - б) галузевою юридичною наукою;

- в) політико-правовою наукою
6. Предметом теорії держави та права є -
- а) загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави та права, їх сутність;
  - б) закономірності розвитку та функціонування суспільства;
  - в) дослідження конкретної сфери державного життя та конкретні галузі права
7. Відносини залежності між людьми, в яких одні можуть здійснювати свою волю, нав'язуючи її іншим –
- а) політика;
  - б) влада;
  - в) немає правильної відповіді
8. Назвіть теорію, яка пов'язує виникнення держави із суспільною еволюцією: від сім'ї (родини) до громади і до держави:
- а) теологічна;
  - б) патріархальна;
  - в) договірна
9. Верховенство влади на всій території держави
- а) держава;
  - б) політика;
  - в) немає правильної відповіді
10. На думку вчених-істориків право та держава виникли:
- а) 2 тис. років тому;
  - б) 5 тис. років тому;
  - в) немає правильної відповіді

ЛІТЕРАТУРА

1. Українське державотворення: не витребуваний потенціал: Слов. - довід. / О.М. Мироненко, Ю.І. Римаренко, Б.І. Усенко, В.А. Чехович; За ред. О.М. Мироненка. – К.: Либідь, 1997.- 560с.

2. Чернявский А.Д. Современные тенденции развития организационных форм управления в Украине// Персонал.- 1997.- №4.- С. 3-7.
3. Чиркин В.Е. Государствоведение: Учебник. – М.: Юрист, 1999. – 400 с.
4. Эффективность государственного управления: Пер. с англ. – М.: Консалт банкир, 1998. – 848 с.
5. Яхно Л.В. Мотивація діяльності//Уряд. кур'єр. – 2001. – 25 листопада.

Тема 11 Державна служба в Україні.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Види організаційних структур та проблеми їх розвитку.
2. Влада і лідерство: сутність, специфічні ознаки.
3. Формальні і неформальні зв'язки в державному управлінні.
4. Проблеми освоєння досвіду управлінської діяльності в зарубіжних країнах.
5. Ресурсний аналіз державного управління.
6. Цілі та основні напрями реформування державного та регіонального управління в Україні.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Економічні і фінансові санації передбачають:
  - а) технічне переозброєння і реконструкцію підприємства
  - б) проведення ринкових досліджень і інвестування грошових коштів
  - в) нормалізацію дебіторської і кредиторської заборгованості, заходи
2. Виплати по безробіттю є..
  - а) елементом дискреційної фіскальної політики
  - б) елементом автоматично вбудованих стабілізаторів
  - в) елементом трансфертної політики
3. Грошово-кредитна політика здійснюється.

- а) державою
  - б) Центральним банком
  - в) економічними суб'єктами
4. Теорія управління ризиками передбачає, що загальна економічна рівновага системи залежить від трьох класів ризику:
- а) грошового, інвестиційного, споживчого
  - б) економічного, соціально-політичного, фіскально-монетарного
  - в) фіскально-монетарного, бюджетного, валютного
5. Безробіття...
- а) завжди має позитивний сенс
  - б) має позитивний сенс при циклічному безробітті
  - в) завжди має негативний сенс
  - г) має позитивний сенс при структурному безробітті.
6. Що визначається найвищою соціальною цінністю відповідно до Конституції України:
- а) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека, її умови життя та добробут;
  - б) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність;
  - в) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека;
  - г) людина, її життя і здоров'я, добробут і соціальний розвиток.
7. Відповідно до Конституції України зміст і спрямованість діяльності держави визначаються:
- а) правами і свободами людини та їх гарантіями;
  - б) економічним та соціальним станом держави;
  - в) конкурентоздатністю держави на світовому ринку;
  - г) економічним та соціальним станом держави і населення країни.
8. Носієм суверенітету в Україні є:
- а) система органів державної влади;
  - б) Верховна Рада України;
  - в) народ.

9. У якій формі не може існувати приватизація

- а) народна
- б) мала
- в) державна
- г) велика

10. За що відповідає фіскальна політика?

- а) Грошові кошти і бюджет
- б) Податки і бюджет
- в) Кредити і бюджет
- г) Грошові кошти і кредити

ЛІТЕРАТУРА

1. Підвищення ефективності державного управління: стан, перспективи та світовий досвід / За ред. В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 220 с.
2. Райт Г. Державне управління: Пер. з англ. – К.: Основи, 1994.- 192с.
3. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи / Під ред. В.В. Цветкова. – К.: Оріяни, 1998. – 364 с.
4. Удовик С. Государственность Украины: истоки и перспективы. – К.: Ваклер, Альтерпрес, 1999. – 208 с.
5. Українське державотворення: не витребуваний потенціал: Слов. - довід. / О.М. Мироненко, Ю.І. Римаренко, Б.І. Усенко, В.А. Чехович; За ред. О.М. Мироненка. – К.: Либідь, 1997.- 560с.

Тема 12 Ефективність державного управління.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Умови вирішення проблеми молодіжного безробіття.
2. Світові теорії управління.
3. Актуальні проблеми державного управління системою охорони здоров'я в Україні та шляхи їх вирішення.

4. Органи самоврядування.

5. Шляхи вдосконалення системи підвищення кваліфікації та перепідготовки державних службовців.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. За що відповідає монетарна політика?

- а) Грошові кошти і бюджет
- б) Податки і бюджет
- в) Кредити і бюджет
- г) Грошові кошти і кредити

2. Держава не відповідає за:

- а) Фіскальну політику
- б) Монетарну політику
- в) Внутрішню торгівлю
- г) Розподіл доходів

3. Знайти не правильну відповідь. Методи регулювання розділяються на:

- а) Прямі і Непрямі
- в) Внутрішньо економічне регулювання
- г) Зовнішньоекономічне регулювання

4. Правильно доповните твердження.

«Додаткова вартість – це різниця між . »

- а) вартістю товару і робочої сили.
- б) вартістю і собівартістю.
- в) доданою вартістю капіталу і собівартістю.
- г) виручкою і робочою силою.

5. Держава не відповідає за:

- а) Фіскальну політику
- б) Монетарну політику
- в) Внутрішню торгівлю
- г) Розподіл доходів

6. Збір грошових коштів для реалізації конкретних проектів та програм громадських організацій, творчих об'єднань, некомерційних установ, окремих підприємців і т.д. позначено терміном:

- а) франчайзинг;
- б) фандрейзинг;
- в) форфейтинг;
- г) бенчмаркінг.

7. Економічна теорія бюрократії припускає, що державні організації поводяться як:

- а) максимізатори бюджету;
- б) мінімізатори бюджету;
- в) оптимізатори бюджету;
- г) спонсори бюджету.

8. Службовий етикет – це:

- 1) прагнення бути приємним і корисним;
- 2) форма взаємовідносин між людьми, сутність яких - доброзичливість, бажання добра іншій людині;
- 3) це загальноприйняті правила соціальної поведінки у професійному спілкуванні в конкретній організації;
- 4) глибока повага до інтересів та почуттів інших співпрацівників.

9. Назвіть основні принципи, які допомагають досягти успіху у діяльності державного службовця:

- 1) пунктуальність, конфіденційність, доброзичливість, увага до оточуючих, зовнішній вигляд, грамотність;
- 2) пунктуальність, конфіденційність, коректність, тактовність;
- 3) доброзичливість, увага до оточуючих, зовнішній вигляд, грамотність;
- 4) люб'язність, делікатність, коректність.

10. Підберіть до словосполучення «державна служба» синонімічний відповідник:

- 1) комерційна сфера;

- 2) бюджетна сфера;
- 3) приватна сфера;
- 4) адміністративна сфера.

ЛІТЕРАТУРА

5. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: / За ред. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 224 с.
6. Державне управління та адміністративне право в сучасній Україні: актуальні проблеми реформування. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 50 с.
7. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монографія / Кол. авт.: За ред. О.Ю. Оболенського. – Хмельницький: Поділля, 1999. – 570 с.
8. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація/ Відп. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 1997.- 488с.

Тема 13 Відносини органів публічної влади в системі управління.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Розкрийте суть взаємовідносин між державною адміністрацією та громадськістю
2. Державне управління, як системне суспільне явище.
3. Соціальна природа та прозорість державного управління
4. Структура державного адміністрування

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Яке співвідношення держави та суспільства:
  - а) між цими поняттями немає суттєвої різниці;

- б) держава є організаційною формою структурно складного суспільства;
- в) держава завжди відіграє деструктивну роль та завжди підвищується над суспільством

дані поняття не мають нічого спільного

2. Обов'язковою функцією держави серед зазначених є:

- а) грошова одиниця;
- б) столиця;
- в) оподаткування

3. Яку теорію виникнення держави описує вираз: «походження держави і права пояснюється властивостями людської психіки, необхідністю одних владарювати, а інших – підкорятися, усвідомлення залежності»?

- а) органічна;
- б) психологічна;
- в) космічна

4. Специфічна професійна діяльність людини спрямована на отримання та здійснення державної влади –

- а) державна служба;
- б) політика;
- в) влада

5. Комплекс загальнотеоретичних принципів, логічних та спеціальних наукових методів дослідження основних закономірностей державно-правових явищ

- а) ідеологія;
- б) методологія;
- в) онтологія

6. Політико-правовий зв'язок людини і держави, що встановлює їх взаємні права та обов'язки – це:

- а) політика;
- б) громадянство;
- в) населення

7. Верховенство влади на всій території –
- а) держава;
  - б) політика;
  - в) немає правильної відповіді
8. На думку вчених-істориків право та держава виникли:
- а) 2 тис. років тому;
  - б) 5 тис. років тому;
  - в) немає правильної відповіді
9. Яке з понять пропущене у виразі: «Розкрити ... держави – означає виявити те головне, що обумовлює його об'єктивну необхідність в суспільстві»:
- а) механізм;
  - б) завдання;
  - в) сутність
10. Обов'язкові платежі на користь держави, що забезпечують нормальне функціонування та розвиток держави та суспільства –
- а) стягнення;
  - б) штраф;
  - в) податки

ЛІТЕРАТУРА

1. Підвищення ефективності державного управління: стан, перспективи та світовий досвід / За ред. В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 220 с.
2. Райт Г. Державне управління: Пер. з англ. – К.: Основи, 1994.- 192с.
3. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи / Під ред. В.В. Цветкова. – К.: Оріяни, 1998. – 364 с.
4. Удовик С. Государственность Украины: истоки и перспективы. – К.: Ваклер, Альтерпрес, 1999. – 208 с.
5. Українське державотворення: не витребуваний потенціал: Слов. - довід. / О.М. Мироненко, Ю.І. Римаренко, Б.І. Усенко, В.А. Чехович; За ред. О.М. Мироненка. – К.: Либідь, 1997.- 560с.

4. МЕТА І ЗАДАЧІ ПРИ НАПИСАННІ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

У процесі самостійного опрацювання дисципліни студенти заочної форми навчання повинні написати контрольну роботу і розвинути такі навички та вміння:

- самостійно обґрунтовувати актуальність обраної проблеми;
- здійснювати пошук і добір потрібної наукової інформації, працювати з літературою, присвяченою питанням теорії державного та регіонального управління;
- аналізувати практичну діяльність органів державного влади та місцевого самоврядування, осмислювати історичний та світовий досвід державного та регіонального управління;
- обґрунтовувати напрями вдосконалення державного та регіонального управління, використання накопиченого в Україні і за кордоном передового досвіду;
- логічно і аргументовано висловлювати свої думки, робити висновки;
- правильно структурувати роботу, забезпечувати органічний зв'язок викладу її окремих питань;
- удосконалювати навички роботи над текстом, його редагування, літературної обробки, дотримання норм оформлення.

Результатом вивчення дисципліни повинно стати засвоєння студентом наукових основ сучасного державного та регіонального управління формуванню сучасного економічного мислення, виробленню навичок у застосуванні форм і методів державного та регіонального управління, обґрунтування перспективних напрямів його розвитку з метою підвищення економічного ефекту, для сприяння і застосування цих знань у майбутній практичній діяльності.

У процесі підготовки до написання контрольної роботи студент повинен приділити особливу увагу на декілька етапів:

- вибір теми контрольної роботи;
- складання плану роботи;
- інформаційний пошук;
- осмислення систематизація та узагальнення зібраного теоретичного матеріалу;
- написання роботи;
- своєчасне подання контрольної роботи для перевірки.

Вибір теми контрольної роботи. Тематика роботи визначається загальним завданням та логікою курсу «Державне та регіональне управління», розробляється і затверджується кафедрою.

Рекомендується така структура контрольної роботи:

– **титульна сторінка**, оформлення якої здійснюється згідно зі зразком, наведеним у додатку (А);

– **вступ**

– **основна частина** контрольної роботи;

– **висновок**

– **список використаної літератури**, який розміщують у кінці роботи в алфавітному порядку в такій послідовності:

- закони, нормативні акти, положення державного значення;
- літературні та наукові джерела;
- матеріали періодичних видань.

Контрольна робота має бути надрукована з одного боку білого паперу формату А4. Аркуші необхідно пронумерувати. Першою сторінкою вважається титульна, на якій цифра «1» не ставиться. Загальна нумерація починається з наступної сторінки з цифри «2». Порядковий номер сторінки проставляється в правому верхньому куті.

Оформлюючи контрольну роботу, слід обов'язково посилатися на інформацію з інших джерел, а також на цитати, що наводяться у тексті. Посилання роблять одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела в списку використаної літератури та відповідні сторінки джерела (наприклад:[9, с. 15-16] або наприкінці абзацу).

Шрифт – 14, міжрядковий інтервал – 1,5; поля верхнє – 2, нижнє – 2, ліве – 2,5, праве – 1,5; нумерація сторінок – зверху справа.

5. ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»

1. Багатогранність державного та регіонального управління та різні його тлумачення.
2. Проблема закону в державному управлінні.
3. Концептуальний аналіз закону «Про місцеве самоврядування в Україні».
4. Принцип відкритості в державному та регіональному управлінні.
5. Концептуальний аналіз Конституції України.
6. Принцип демократизму в управлінні.
7. Принципи відповідальності в державному та регіональному управлінні.
8. Роль особи та особистості в державному та регіональному управлінні.
9. Проблема свободи в прийнятті рішень щодо державного та регіонального управління.
10. Характеристика теорії державного та регіонального управління
11. Роль управлінської еліти в державному устрою країни.
12. Стиль державного управління і його основні характеристики.
13. Стиль регіонального управління, історичний досвід.
14. Принцип ієрархії в державному управлінні.
15. Еволюція в державному та регіональному управлінню.
16. Державне управління в економіці.

17. Соціальна держава і її основні характеристики.
18. Просторова організація суспільства і державне управління.
19. Часова організація суспільства і регіональне управління.
20. Стабільність державного управління і його зміст.
21. Закон і норма в державному управлінні.
22. Об'єктивні суперечності в державному управлінні як запорука його розвитку.
23. Свідоме й несвідоме в державному та регіональному управлінні.
24. Державне управління й державна ідеологія.
25. Роль та вплив громадян на державне та регіональне управління.
26. Проблеми кадрового забезпечення державних службовців.
27. Кадрова політика в державному управлінні.
28. Менеджмент в державном та регіональном управлінні та його значення.
29. Прямі й зворотні зв'язки в державному управлінні.
30. Механізм взаємодії між державним та регіональним управлінням.
31. Маркетинг в державном та регіональном управлінні.
32. Політика і державне та регіональне управління.
33. Техніка і державне управління.
34. Проблеми свавілля в державному управлінні.
35. Принципи державного управління як основа управлінської діяльності.
36. Застосування принципів державного управління: умови раціональності, конструктивності, ефективності.
37. Тенденції розвитку держави як суб'єкта управління.
38. Вплив форми держави на зміст державного управління.
39. Сутність та риси сучасної держави.
40. Система влади та її сутність в управлінні періоду Директорії УНР.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державне управління в Україні : навч. посібн. / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К. : 1999. – 432 с.
2. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка. – К. : Знання, 2007. – 214 с.
3. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посібн. / В. Я. Малиновський. – Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Атіка, 2003. – 576 с.
4. Мельник А. Ф. Державне управління : навч. посібн. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський. – К. : "Знання", 2004. – 175 с.
5. Оболенський О. Ю. Державна служба : підручник / О. Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2006. – 472 с.
6. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22.07.1998 р., № 810 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – С. 32.
7. Чистов С. М. Державне регулювання економіки : навч. посібн. / С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко. – К.: КНЕУ, 2000. – 316 с.11.2.

Додаткова

8. Бакуменко В. Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління : навч. посібн. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній. – К. : Міленіум, 2003. – 256 с.
9. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко ; В. М. Князєв, П. І. Надолішній, М. І. Мельник та ін. – К. : Вид. УАДУ, 2000. – 328 с.
10. Гаєвський Б. Культура державного управління: організаційний аспект : монографія / Б. Гаєвський, В. Ребкало. – К. : Вид. УАДУ, 1998. – 144 с.
11. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: монографія / відп. ред. Н. Р. Нижник ; кіл. авт. : В. Б. Авер'янов, І. А. Грицяк, С. Д. Дубенко та ін. – К. : Вид. УАДУ, 1997. – 448 с.47

12. Державне управління в умовах адміністративної реформи в Україні : наук. вид. / за заг. ред. Н. Р. Нижник, О. Д. Крупчан ; кіл. авт. : С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк та ін. – К. : Вид. "Ін Юре", 2002. – 95 с.
13. Державне управління: теорія і практика : монографія / за заг. ред. В. Б. Авер'янова ; кіл. авт. : В. Б. Авер'янов, В. М. Шаповал, Н. Р. Нижник та ін. – К. : Юрінком-Інтер, 1998. – 431 с.
14. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми : монографія / за ред. В. М. Князева ; кіл. авт. : В. М. Князєв, І. Ф. Надольний, М. І. Мельник та ін. – К. : Вид. НАДУ : Міленіум, 2003. – 320 с.
15. Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку : навч. посібн. / кіл. авт. : Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, Н. Г. Плахотнюк та ін ; за заг. ред. Н. Р. Нижник. – К. ; Івано-Франківськ : ЗАТ "Нічлава", 2003. – 288 с.

ІНТЕРНЕТ – РЕСУРСИ

Пошукові системи

www.google.com.ua
www.meta-ukraine.com
www.economix.com.ua
www.rambler.ru

Адреси бібліотек

1. *Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського:*
м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3
www.nbuv.gov.ua
2. *Національна парламентська бібліотека України:*
м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 1
www.nplu.kiev.ua
3. *Державна науково-технічна бібліотека України:*
м. Київ, вул. Горького, 180
www.gntb.gov.ua

Сергій Михайлович Приймук

ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ

Методичні вказівки по самостійному відпрацюванню матеріалів та виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни для студентів напряму підготовки «Менеджмент» усіх форм навчання

Редактор

Підписано до друку 01.04.2010 р. Формат паперу 60X84/16. Папір офсетний.

Друк на ризографі.

Зам. № 30-2/10, наклад 100 прим.

Надруковано в Редакційно-видавничому центрі
Державного економіко-технологічного університету транспорту
Свідоцтво про реєстрацію Серія ДК № 3079 від 27.12.07 р.
03049, м. Київ-49, вул. Миколи Лукашевича, 19